…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 167 (8074)
ИЮЛИИН 17
ВТОРНИК
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

…энэ, түрүү юумэ үйлэдбэридэ зоримгойгоор нэбтэрүүлхэ

…ойнгоо улам ургажа байгаа …мжэнүүдые хүсэдөөр ханга…дөө ажахын продуктнуудые …эрилгэ богонихон болзор соо …гохо талаар партиин таби…рилгые амжалтатайгаар бэе…дэ наукын туйлалтануудые, …үүлэй дүй дүршэлые дэлтэ… үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ …тон шухала гүрэн түрын уд…артай хэрэг болоод байна.

…үшүүлэй дүй дүршэл, нау…йлалтануудые дэлгэрүүлхэ …дэниие үйлэдбэридэ нэбтэ… хэрэгтэ партийна, советскэ, …ажахын органууд, колхоз, …болон МТС-үүдэй хүтэлбэ…эд анхаралаа һайса табидаг …һү, мяха, нооһо, орооһо та…ртаабха, овощь ехээр абадаг …нуудай дүй дүршэл дэлгэ… зорилготой научно-үйлэдбэ… конференцинүүд Кабанскын, …н ба бусад зарим аймагууд…эртэгдэһэн байна. Түрүү ажа…та экскурсяар ошожо, тэдэ…дэлмэриин онол аргатай та…аг ушарнууд олон болоо. По…й библиотекэ, хонишоной …текэ гэхэ мэтын манай рес…ын колхозуудай түрүүшүү…й дүршэлые согсолһон но…хэблэн гаргатдана.

…ай республикын колхоз бо…вхозууд һүүлэй жэлнүүдтэ …кайдагаар һааха, хони үбэл, …эртэ хурьгалуулха, искусст…р үрэжүүлхэ, хурьгадые ко…-базова аргаар түлжүүлхэ, …евай методээр газарай хүрь…дүүрилхэ арга хэрэглэхэ гэхэ … олон түрүү аргануудые үр…р хэрэглэдэг болоо.

…эдтэ шэмэтэ һайн үбһэ тэ… кукурузаар дараһан силос …ээр эдюулээд, тэдэниие хай…р һаадаг болоһон колхозууд …ээр һаана. Кяхтын, Зэдын ай…дай колхозууд нёдондонойхи…асуулхада үнгэрһэн 9 һара соо …дахин ехээр һү һаатаад бай…Мухаршэбэрэй, Бичурын, Кях…Түнхэнэй аймагай колхозууд …оо үбэл олоор хурьгалуулһа…шаар эхэ хонидой һубайрал…га болгоо, хонидой тоо толгой …оруулха түсэбөө дүүргээ.

…бэшье хүдөө ажахын наукын …лтануудые, түрүү малшадай, …изаторнуудай, түрүү фермэ, …дануудай дүй дүршэл дэлгэ…хэ ба болото ажал дээрээ хэ…хэ тушаа уялгануудые абаад …огтоол шиидхэбэри гаргаад лэ, …инь абаһан тэрэ уялгаа дүүр… түлөө эмхидхэлэй үсэд шан…үдэлмэри үдэр бүхэндэ ябуул… мартажархидаг партийна эхин …изацинууд, колхозой правле…д, МТС-эй директорнүүд, пар…-советскэ хүдэлмэрилэгшэд …н аймагуудта ушардаг.

…лхоз бүхэнэй агрономтой, зоо…гтэй болоод байһан мүнөө үе…най общественын национальна …г бологшо түрүү дүй дүршэл, …н туйлалтануудые дэлгэрүүл… тэдэниие үйлэдбэридэ зорим…оор нэбтэрүүлбэл, һү, мяха, …о хоёр дахин ехээр абадаг болохо, ороо̄һо тарянай, овощь, хартаабхын үндэр баян ургаса абаха табанжэлэйнгээ даалгабариие ойрын 2—3 жэл соо дүүргэхэ арга боломжо колхоз, совхоз бүхэндэ бии юм. Энэ ехэ арга боломжо хаа хаанагүй хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хамаг шэнэ түрүү юумэ -номногшод, ажал хэрэг дээрэ тэдэниие нэбтэрүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэгшэд болохо зэргэтэй. Теэд Баргажанай, Курумканай, Сэлэнгын, Яруунын аймагуудай зарим колхозуудта һаалишадай, хонишодой, болон таряан ажалда хүдэлмэрилэгшэдэй дунда агро-зоотехническэ һуралсал һайнаар эмхидхэгдэнэгүй. Эрдэм наукын заабаряар мал ажал эрхилхэ түрүү арганууд хүсэд дэлгэрүүлэгдэдэггүй байна. Түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлгэдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ Москва ошоод, хаража ерэгшэд, бултаараа хабаадуулагданагүй.

Хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй эгээн шухала ба харюусалгатай үе—үбһэ ба таряа хуряалга дүтэлжэ байна. Таряа хуряалтын үедэ ороо̄һо тарянай гээлтые усадхахын тулада ороо̄һото культурануудые амяарлан хуряаха шэнэ түрүү арга үргэнөөр хаа хаанагүй хэрэглэхэ шухала гэжэ КПСС-эй XX съезд шухалашалан зааһан байна. Теэд, республикымнай олон МТС-үүд таряа хуряалгада, илангаяа таряа амяарлан хуряалгада мууса бэлэдхэжэ байна. Энэ түрүү арга колхоз бүхэндэ хэрэглэжэ ороо̄һо таряагаа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха шухала хэмжээнүүдые дары абаха хэрэгтэй.

Элдүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ продукци үшөөл багаар абтана, хүдөө ажахын продукци абалгада хүсэ ба зөөри үшөө ехээр гаргашалагдана. Үбһэ тэжээлээр жэл бүхэндэ дутадаг дээрэһээ эхэ мал туража ондо ородог байна. Эхэ хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ түрүү арга колхоз бүхэндэ сахигданагүй. Эдэ бүгэдэһөө боложо эхэ малай олоороо һубайрдатынь, малай ашаг шэмын бага байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ набшаһа намаа ехээр суглуулха, кукурузын хойноһоо харууһалта саг соонь хэжэ, үндэр баян ургаса ургуулха, хамаг сабшалантаа бултыень сабшажа, шадаал һаа элбэг ехэ үбһэ тэжээл хуряажа абаха, ороо̄һо таряагаа гээлтэгүйгөөр хуряажа абаха гээшэ тон шухала хэрэг болоно.

Нүхэд һаалишад, мал адуулагшад, хонишод, механизаторнууд, гахайшад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, тарянажалай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые гүнзэгыгөөр шудалаад, хэжэ байһан ажал дээрэ тэдэниие хэрэглэжэ, абаһан социалистическэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэе, шэнэ табанжэлэй даалгабариие уридшалан дүүргэлгэдэ өөһэдынгөө туһа нэмэри оруулалсая!

ВЦСПС-эй Президиумдэ

Завод хоорондын мүрысөөнэй дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ

Уральска хүндэ машина бүтээлгын заводой ба Уральска вагон бүтээлгын заводой коллективүүдэй завод хоорондын социалистическэ мүрысөөнэй дүй дүршэл тухай ВЦСПС-эй Президиум тогтоол гаргаа.

Тогтоол соонь иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Үйлэдбэри дээрэ шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй ажалай арга методүүдые, түрүү технологиие, наукын болон техникын шэнэ шэнэ туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ талаар харилсан туһалалсалга эмхидхэлгэдэ эдэ предприятинуудай коллективүүд һайн дүршэлтэй болоһон байна. Заводуудай директорнүүд, заводской комитедүүдтэй хамта бэе бэедээ бригадануудые эльгээлсэжэл байдаг. Эдэ бригадануудынь түрүү хүдэлмэришэдһөө, инженернүүд, техниг үүд болон профсоюзна эдэбхитэдһээ бүридүүлэгдэдэг юм.

Олон юумэнүүдые үйлэдбэрилхэдөө ажал гаргашалгые хоёр, хоёр хахад дахин доошолуулха, металл багаар гаргашалдаг болохо ба продукциин өөрынь үные химдаруулха хэрэгтэнь завод хоорондын мүрысөөн Уральска вагон бүтээлгын заводто туһалаа. Тиихэдэ Уралвагон заводой дүй дүршэлые Уралмаш завод хэрэглэжэ, формовщигуудай ажалай бүтээсые нэгэ хахад дахин дээшэлүүлхэ, пеэшэнүүдэй дотор талын бүхэ байлгые 50 шахуу дахин дээшэлүүлхэ, шэнгэн булад гаргалгые 3 мянган тонноор ехэ болгохо арга олгоо. Нэгэн адли мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, ухаалан зохёогшодой болон уралан нарижуулагшадай хоорондо творческо холбоо барисаа һайжаруулгада завод хоорондын мүрысөөн туһалһан байна.

Завод хоорондын мүрысөөнэй энэ дүй дүршэлые һайшааха зүүраа, тэрэниие үргэнөөр дэлгэрүүлхыень профсоюзна организацинуудта, предприятинууд, барилганууд, транспорт, МТС болон совхозуудай ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ ВЦСПС-эй Президиум һайшаан дурадхаа. Адлирхуу ажал хэдэг предприятинуудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые профсоюзуудай комитедүүд гү, али соведүүд гаргахэ зэргэтэй юм.

(ТАСС).

Нүхэр Н. С. Хрущев американска инженер Г. В. Морганиие урижа уулзаба

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев турист …жо Москва ерээд байһан американска инженер Г. В. Морганиие …иин 14-дэ урижа уулзаба. Энэ инженер Московско нэгэдэхи ээлжээ… метрополитенэй барилгада хабаадаһан ба хүдэлмэриинь түлөө Со…кэ правительство тэрээниие Ажалай Улаан Тугай орденоор шагна… байгаа.

Н. С. Хрущев Г. В. Морган хоёрой хоорондо, хани ёһоной хөө…өөн болоо.

…т-Монголой АССР-эй ба Читын областиин колхозуудта …й байрануудые, силосно барилганууды, колхознигуудай …а гэрнүүдые бариха жэлэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай 1956 оной июлиин 10-най

МЭДЭЭН

Бурят-Монголой АССР-тэ:	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Баригдажа байһаниинь (түсэбтэй жэшэхэдэ процентээр)
Үнеэдэй байра	34,3	152
Туталай байра	36,0	95,0
Гахайн байра	39,0	103,0
Хонидой байра	26.0	74,0
Силосно барилга	0,5	35,0
Колхознигуудай гэр	78,0	51,0

Читын областьдо:	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Баригдажа байһаниинь (түсэбтэй жэшэхэдэ процентээр)
Үнеэдэй байра	5,9	63,3
Туталай байра	16,5	89,3
Гахайн байра	18,3	78,3
Хонидой байра	21,8	13,7
Силосно барилга	—	54,1
Колхознигуудай гэр	52,0	63,4

СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сесси

Москва. СССР-эй Верховно Соведэй дүрбэдэхи зарлалай табадахи сесси. | ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заседаниин зал соо.

ТАСС-эй фотохронико

СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сесси июлиин 14-дэ Кремлевско Ехэ Ордон соо хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ.

Үглөөнэй 9 часта Национальностьнуудай Соведэй заседани нээгдэбэ. Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ депутат **В. Т. Лацис** түрүүлэгшээр һууба.

Национальностьнуудай Совет гүрэнэй пенси тухай Хуулиие баталжа эхилнэ. Депутадууд Хуулиин бүлэгүүдые хойно хойноһоонь нэгэн һаналаар батална. Удаань бүхы залай нэрьемэ альга ташалга доро Хуули баталагдана.

Национальностьнуудай Совет СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай асуудал хаража ороно. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь депутат **Н. Н. Пеговтэ** үгэ үгтэнэ.

Нүхэр Пегов дүрбэдэхи ба табадахи сессинүүдэй хоорондохи үе соо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хаража үзөөд, тэдээн тушаа Указуудые гаргаһан асуудалнууд тухай элидхэнэ. Тэрэ хадаа СССР-эй Конституциин 121-дэхи статьяе хубилуулгатай холбоотой асуудал тушаа дэлгэрэнгыгээр тогтон хэлэнэ.

СССР-эй гражданинуудай һураха эрхэнь бүгэдэниитын уялгата эхин һуралсалаар хангагдана гэжэ энэ статьягай мүнөөнэй текст дотор заагдана гээд депутат Пегов хэлэнэ. Теэд СССР дотор городтошье, хүдөөдэшье бүгэдэниитын долоон жэлэй һуралсалай бэелүүлэгдэһэниинь, мүн тэрэшэлэн томо городуудта арбан жэлэй һуралсалай гол түлэб бэелүүлэгдэһэниинь мэдээжэ. Иимэһээ СССР-эй гражданинуудай һураха эрхэ хадаа эхин һуралсалаар бэшэ, харин бүгэдэниитын долоон жэлэй уялгата һуралсалаар ба дунда һуралсалые үргэнөөр хүгжөөлгөөр хангагдана гэһэн заһабариие Конституциин 121-дэхи статьяда оруулха хэрэгтэй.

Гражданинуудай һураха эрхэ долоон жэлэй түлбэригүй һуралсалаар хангагдана гэжэ Конституциин мүн лэ тэрэ статьягаар тогтоогдонхой. Хэблэлдэ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, СССР-эй Министрнүүдэй Совет 1956 оной июниин 6-да тогтоол гаргажа, дунда һургуулиин дээдэ классуудта, тусхай дунда ба дээдэ һургуулинуудта һуралсаһанай түлөө түлбэриие һуралсалай шэнэ жэлһээ болюулһан байна. Тиимэһээ гражданинуудай һураха эрхэнь дундашье, дээдэшье бүхы һургуулинуудта түлбэригүй һуралсалаар хангагдана гэжэ 121-дэхи статья дотор бэшэхые дурадхагдана.

Национальностьнуудай Совет СССР-эй Конституциин 121 статьяда хубилалтануудые оруулха тухай Хуулиие, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые нэгэн һаналаар батална.

Депутат Д. Т. Шепиловһээ мэдүүлгэ абтаа гэжэ түрүүлэгшэ мэдээсэнэ. СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрээр томилогдоһонтойнь дашарамдуулан тэрээниие СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй гадаадын хэрэг эрхилхэ Комиссиин Түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлхые Д. Т. Шепилов гуйба. Национальностьнуудай Совет энэ гуйлтыень хангаа.

Национальностьнуудай Соведэй гадаадын хэрэг эрхилхэ Комиссиин Түрүүлэгшээр депутат Н. А. Мухитдинов нэгэн һаналаар һунгагдаа.

Национальностьнуудай Соведэй заседани хаагдаһанда соносхогдобо.

***

13 часта депутат **А. П. Волковой** түрүүлэлгэ доро Союзай **Соведэй** заседани нээгдэнэ.

Палата гүрэнэй пенси тухай Хуулиие баталжа эхилнэ. Депутадууд энэ Хуулиие нэгэн һаналаар баталаа.

Удаань Союзай Совет дүрбэдэхи ба табадахи сессинүүдэй хоорондохи үе соо абтаһан, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха асуудалые хаража ороно. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь депутат Н. М. Пегов элидхэл хээ.

Союзай Совет СССР-эй Конституциин 121 статьяда хубилалтануудые оруулха тухай Хуулиие батална. Эдэ хубилалтанууд хадаа арадай гэгээрэлые хүгжөөлгэдэ орон дотор туйлагдаһан амжалтануудые харуулна. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд баталагдана.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажалай ба салин хүлһэнэй асуудалнуудые эрхилдэг Гүрэнэй Комитедэй Түрүүлэгшээр һунгагдаһантаймни дашарамдуулан Союзай Соведэй Түрүүлэгшын уялгаһаа намайе сүлөөлыт гэһэн гуйлтатай мэдүүлгэ депутат А. П. Волковһоо абтаа гэжэ Союзай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо депутат **В. П. Мжаванадзе** мэдээсэнэ.

Депутат А. П. Волковой гуйлтые хангаха гэһэн шиидхэбэриие палата абана.

Ахамадай Соведэй дурадхалаар Союзай Соведэй Түрүүлэгшээр депутат **П. П. Лобанов** һунгагдана.

Союзай Соведэй заседани энээгээр дүүрэнэ.

Июлиин 16-най үглөөнэй 9 часта Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседани болохо.

Манай түрүүшүүл

Һаалишан Павлина КОВАЛЁВА

Павлина Пахомовна Ковалева һаалишанаар 12 жэл соо хүдэлмэрилжэ байна. Эдэ жэлнүүдтэ тэрэ 100 гаран мянган литр һү һаажа, колхоздоо тушаагаа. Нютагтаа социалистическэ мүрысөө үүсхэдэг энэ һаалишан ажахын жэлэй эхилһэнһээ хойшо үнгэрэгшэ 9 һара соо даажа байһан нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1784 литр һү һаагаад байна. Һүүлэй жэлнүүдтэ түрүү һаалишан эрхим ажалаараа гансашье Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ, бүхы Тарбагатайн аймаг соо, мүн республика дотороо нилээд мэдээжэ болонхой.

Энэ һаалишанай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай статья манай …э газетын хоёрдохи нюурта толилогдобо.

А. Мантаевай фото.

Гушамянгатан—колхозуудай түрүүлэгшэнэр коллективүүдэйнгээ урда тоосоно

Гээгдэжэ ябаһан, экономическа талаараа һула колхозуудые хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөөр бэхижүүлхын тула 30 мянганһаа үсөөн бэшэ хүниие колхозуудта эльгээхэ гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шиидхэһэнһээ хойшо нэгэ жэл үнгэрбэ. Энэ жэлэй турша соо партиин ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые халуунаар дэмжэжэ, манай республикын партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомольско организацинуудай, промышленна предприятинуудай олон хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта хүдэлмэрилхөөр һайн дураараа ошоһон байна.

Манай республика дотор мүнөө үедэ 94 гушамянгатан, тэрэнэй тоодо Новосибирскэ областной парторганизацяар эльгээгдэһэн 8 хүн колхозуудай түрүүлэгшэдээр хүдэлнэ. Эдэниие хүдөө нютагуудта эльгээлгэ хадаа колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй составые хүдөө ажахын мэргэжэлтэй гү, али эмхидхэлэй баян дүршэлтэй хүнүүдээр бэхижүүлхэ хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Хэрбээ КПСС-эй ЦК-гэй 1953 оной сентябрьска Пленумэй урда тээ колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй миин 10,3 процентнь дээдэ ба хүсэд бэшэ дээдэ һургуулитай байгаа һаа, мүнөө тэдэнэй 40,2 процентнь тиимэ һургуулитай болонхой. Эдээн сооһоо 18 процентнь хүдөө ажахын тусхай мэргэжэлтэд юм.

Колхозой түрүүлэгшэнэрээр эльгээгдэһэн хүнүүдэй тон олониинь партиингаа урдахи, тэдэниие шэлэжэ эльгээһэн коллективүүдэйнгээ урдахи харюусалгаяа һайса мэдэрэн, шэнэ хүдэлмэридөө дуратайгаар хандан, колхозой ажахые түргэн хүгжөөхэ зорилгоо гүйсэд ойлгожо ажаллана.

Гэхэтэй хамта, тэдэнэй зарим нэгэниинь партиин, коллективэйнгээ даалгабарида хайша хэрэгээр хандаһан, өөһэдыгөө колхоздо саг зуура ерэһэншүүтээр тооложо, бүлэнэрөө мүнөө хүрэтэр колхоздо абаашадаггүй байна. Тэдэнэр энэ хүндэтэ шэнэ хүдэлмэридөө харюусалгагүйгөөр хандан, үүсхэлгүйгөөр ажаллана.

Колхоздо ошоһон нүхэдүүд тэдэниие эльгээһэн коллективүүдэйнгээ урда мүнөө үедэ тоосожо байна. Энэ тоосоон хадаа коллектив колхоз хоёрой холбоо барисаае бэхижүүлхэ, промышленна үйлэдбэриин дүршэл ба түрүү культурые колхоздо дамжуулан үгэхэ хэрэгтэ тон ехэ удхашанартай. Иимэ тоосоон гушамянгатан—түрүүлэгшэнэрэй харюусалгые колхознигуудайшье, тэдэниие эльгээһэн коллективүүдэйшье урда дээшэлүүлхэ байна.

Зарим коллективүүдэй өөһэдынгөө эльгээһэн нүхэдтэй барисаагүй байһые түрүүшынхиеэ үнгэргэгдэһэн тоосоонууд харуулба.

Областной партийна һургуули дүүргэһэнэй һүүлээр Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаһан нүхэр Заднов тус һургуулиингаа коллективэй суглаан дээрэ тоосоо хэбэ. Энэ суглаан дээрэ хэлсэхэ асуудалнуудые баталха үедэ партийна һургуулиин зарим коммунистнууд нүхэр Заднов манай парторганизациин бүридхэлһөө гаранхай, тиимэһээ бидэнэр тэрэнэй тоосоо шагнаха эрхэгүйбди, энэ хадаа партиин Уставта харша байна гэжэ буруушаагаа. Энэ хадаа тус парторганизациин зарим гэшүүдэй нүхэр Задновые колхозой түрүүлэгшээр дурадхахадаа ямар ехэ харюусалга абаһанаа мэдээгүйень гэршэлнэ.

Нүхэр Заднов Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хэр зэргээр хүдэлмэрилжэ байһан тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Гэбэшье колхозой правлениин холын хараатай асуудалнуудые ямараар шиидхэжэ байһан тухай юушье хэлээгүй.

Энэ тоосоое зүбшэн хэлсэхэ үедэ үгэ хэлэһэн нүхэд Вахрушев, Шигин, Галданов болон бусад нүхэр Задновые ехэ зүб шүүмжэлһэн байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз город шадарай колхоз байбашье овощь, һү, мяха болон хүдөө ажахын бэшэшье продуктнуудые багаар үйлэдбэрилдэг байһаниинь эндэ элирбэ. Тиимэһээ колхозой олзо доход, колхознигуудай материальна урмашал бага байна. Артелиин ажахые эрхилэлгэдэ бэшэшье олон дутагдалнуудай бии байһаниинь элирүүлэгдээ. Малажал үсхэбэрилхэ түсэбынь дүүргэгдэнэгүй, үнеэн бүриһөө оройдоол 600 литр һүн һаагдаа. Наукын туйлалта болон түрүүшүүлэй дүй дүршэл колхоздо муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ, колхозой арга боломжо багаар хэрэглэгдэнэ. Задновай һуланшагаар хүдэлдэг, архи уудаг тухайнь шангаар шүүмжэлэгдээ.

ПВЗ-гэй модо хюрөөдэлгын цехын мастер байһан, мүнөө Бичурын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Петров цехын коллективэй урда тоособо. Һүүлээрнь партиин Бичурын айкомой Окино-Ключевской МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Федотов элидхэл хэһэн байна.

Нүхэр Петров 1955 оной август һараһаа эхилжэ, энэ колхозой түрүүлэгшээр хүдэлнэ. Энэ үе соо артелиин ниитын ажахы нилээд хүгжөө.

Цехын хүдэлмэришэд колхозой ажабайдалаар һонирхон, олон асуудал элидхэлшэдһээ асуужа, дэлгэрэнгы харюу абаа.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд Спирин, Махно, Червоник, Щипанов гэгшэд колхозой хүтэлбэридэ байгаа олон дутагдалнууд тухай, нүхэр Петровой элидхэлээ өөрын шүүмжэлэлгүйгөөр хэһэн тухай, үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ колхозой олон малай гарзалһан тухай хэлээ. Нүхэр Петров малай фермэ, гүүртэ, отаранууд дээгүүр үсөөн ябадаг, тэндэхи бодото байдал хүсэд мэдэдэггүй, тиимэһээ дутагдалнуудые зайсуулха хэмжээ абаха дурагүй байдаг байгаа. Мүн нүхэр Петровой үни болотор бүлэеэ городһоо абаашангүй байхадань колхознигуудай зүгһөө энэмнай хэр удаанаар ерэһэн түрүүлэгшэ юм ааб гэжэ найдабаригүйгөөр хараха ябадал үзэгдэһэн байна.

Суглаан дээрэ үгэ хэлээшэд эльгээһэн нүхэртөө, тэрэниие хүндэтэйгөөр хүлеэжэ абаһан колхоздо али болохо туһаламжа хүргэхэ ёһотойбди гэбэ. Сабшалан болон огородоо уһалха хүдэлмэридэ хэрэглэхынь түлөө заводһоо насосуудые үгөөд, тэдэниие абаашажа тодхожо үгэхэ тухай дурадхал оруулагдаа.

Мүн заводой коллектив колхозтой бүри нягта холбоо барисаа байгуулхын тула энэ колхоздо хэдэн хүдэлмэришэдые эльгээжэ, тэрэнэй ажахытай, ажабайдалтай һайса танилсаха тэһэн тогтоол абтаа. Эльгээгдэгшэдэй хэлэжэ ерэһэн дурадхалай ёһоор колхоздо туһа хүргэгдэхэ болоно. Тэрэшэлэн колхоздо агитбригада, уранһайханай самодеятельностиин коллективые ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха зорилготойгоор эльгээхэ болоо.

Гэбэшье зарим коллективүүд эльгээһэн хүнүүдэйнгээ ямараршье хүдэлжэ байһые һонирходоггүй байна. Энэ жэшээ ПВЗ-гэй парткомдо хабаадана. Энэ заводой металлоконструкциин цехын эрхилэгшэ байһан нүхэр Березовский Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаһан аад, колхозой хүтэлбэри хангажа шадаагүй дээрэһээ энэ ажалһаа сүлөөлэгдэһэн юм. Теэд заводой парткомдошье, партиин Железнодорожно райкомдошье, тэрэнэй хүдэлмэреэр һонирхоогүй. Харин мүнөө нүхэр Березовскиие абяагүйхэнөөр һөөргэнь хуушан хүдэлмэридэнь — цехые эрхилэгшээр табяад байна.

Энээнһээ тобшолол хэжэ партиин райкомууд, илангаяа Улан-Удэ городой Городской, Железнодорожно, Пригороднэ райкомууд, мүн партиин Городокско горком колхоздо эльгээһэн түлөөлэгшэдэйнгөө али зэргэ хүдэлжэ байһан, ямар туһаламжада хэрэгтэй байһан тухайнь саг үргэлжэ һонирхожо байха уялгатай. Партийна организацинууд эдэ эльгээгдэһэн нүхэдэй хүдэлмэриин түлөө ехэхэн харюусалгатай байһанаа мартаха ёһогүй.

Энээнһээ хойшо иимэ тоосоонуудые һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэхэ гээшэ тон шухала зорилго мүн. Тиимэһээ коллективүүд өөрынгөө хүнэй эльгээгдэһэн колхоздо түлөөлэгшэдые эльгээжэ, тэрэнэй ажал хүдэлмэритэйнь һайнаар танилсаха зэргэтэй. Тиигээгүй һаа, энэ уулзалганууд ёһо тэдыгээр үнгэргэгдэжэ, шэнэ ошоһон түрүүлэгшэдэшье, тэрэнэй хүтэлбэрилжэ байһан колхоздошье туһа нүлөө үгэхэгүй байна.

Партиин райкомуудай МТС-үүдэй зонодохи инструкторско группанууд гушамянгатан — түрүүлэгшэнэрэй ажал хүдэлмэриие саг үргэлжэ һонирхожо байхаһаа гадна, коллективүүдэйнгээ урда тоосоотоо хэхэдэнь тэдээндэ туһалха ёһотой.

А. БЕЛИКОВА, КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой инструктор.

Хориин аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалиин гүүртэнүүдтэ үнеэдһээ үдэртөө хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һаахын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан комсомолка Людмила Дриевская зориһондоо хүрэжэ, даажа байһан үнеэн бүриһөө үдэртөө 8 килограмм һү һаадаг болобо. Тэрэнэй хаража байһан үнеэдэй тугалнууд һайнаар түлжэжэ байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу һаалишан Л. Дриевская тугалай дэргэдэ.
З. Веснинагай фото.

Гахай олоор шахана

Бурят-Монголой хүдөө ажахын дунда һургуулиин һуралсалай ажахын таһаг үүлтэртэ гахайн поршоонхонуудые үсхэбэрилгэһөө нилээд ехэ олзо доход оруулна. Тус ажахы ганса энэ жэлдэ үүлтэртэ гахайн поршоонхонуудые худалдажа, 40 мянган түхэригэй олзо доход оруулха юм.

Мүнөө тэдэнэр гахай бүри олоор үсхэбэрилхэ, ашаг шэмэ үгэлгыень улам дээшэлүүлхэ гэжэ оролдоно.

А. Михайлов.

Дүршэл ехэтэй малшан

Нефёд Викулович Бурдуковский Хориин аймагай «Победа» колхоздо мал адуулагшаар 20-дохи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Энэ нүхэр ой тайгатай хадын бэлшээридэ малые адуулха ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Нефёд Викуловичын оролдосотой ажалай ашаар тус колхозой 1-дэхи гүүртын һаалишад нёдондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1300 литр һү һааһан байха юм. Ажахын жэлэй үнгэрһэн 8 һарын туршада энэ гүүртынхид 71 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө 671 литр һү һаагаад байна.

Зунай бэлшээридэ гараханаа хойшо тус гүүртэ һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлээ. Жэшээлхэдэ, майн эхиндэ гүүртэ дээрээ нэгэ үдэрэй туршада 125 литр һү һаадаг һаа, июнь соо 228 литр хүрэтэр һаадаг болоод байна. **Е. Ринчинова.**

Аймагай газетэнүүдэй—хуудаһануудһаа

ХАНЫН ГАЗЕТЭ ТУҺАЛНА

«Победа» колхозой ханын газетэ нэгэ һара соо 2—3 дахин гаргагдана. Энэ газетэ колхозойнгоо ажабайдалые һайнаар харуулна. Колхозой түрүүшүүл тухай, 1956 ондо бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай тодорхойгоор колхознигуудта мэдээсэнэ. Тиихэдэ энэ газетэ ажалай журам һайжаруулгада ехэ анхарал хандуулна. Хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг колхознигуудые элирүүлһэн бэшэгүүд эндэ толилогдоно. Ажалдаа саг соогоо гарадаггүй, ниитын ажалда хабаадалсадаггүй, гансал өөрынгөө ажахыда хүдэлдэг колхозой зарим гэшүүдые тус газетэ хурсаар шүүмжэлнэ. Иигэжэ энэ газетэ ажалай журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһална.

Газетэдэ шүүмжэлэгдэһэн колхознигууд ажалдаа харюусалгатайгаар хандадаг болоо. Мүнөө колхознигууд өөһэдынгөө ажал, али нэгэ һалбариин дутагдалнууд тухай, тэдэниие усадхаха тухай заажа бэшэнэ. Мүнөө энэ газетэ олон эдэбхитэдтэй болобо.

«Победа», Тарбагатай.

ҮНЕЭ ҺААЛГА МЕХАНИЗАЦИЛАГДАА

Һаяхан «Путь к коммунизму» колхозой Ангырска һүнэй-товарна фермэ дээрэ үнеэдые электрын хүсөөр һаадаг аппарат тодхогдоо. Энэ аппарадай туршалга тэрэнэй ехэ һайн байһые харуулаа. Эндэхи һаалишад аппарадай хүдэлмэритэй танилсажа, үнеэдээ энэ аргаар һаалгада һургаа. Үнеэ һаалгые механицилга һаалишадай ажалые нилээд ехээр хүнгэдхэһэн байна.

«Знамя победы», Турунтаево.

МҮРЫСЭЖЭ БАЙҺАН КОЛХОЗУУДТА

Хойто-Байгалай «Вторая пятилетка» ба Калининай нэрэмжэтэ эвенкийска хоёр колхоз хоорондоо мүрысэнэ. Энэ колхозууд олзоборилгын ажахытай юм. Һаяхан Уояна гэжэ тосхондо «Вторая пятилетка» колхозой гэшүүд ерэжэ, мүрысэжэ байһан артелиин гэшүүдтэй уулзаа. Энэ уулзалгада аймагай центрын түлөөлэгшэд байлсаба. Уулзалгада зорюулагдаһан суглаанай президиумдэ хоёр колхозой түрүүшүүл һунгагдаһан байна. Эдэ колхозуудай т... лэгшэнэр нүхэд Г. Т. Га... Н. И. Петров артелиингээ ... тухай сугларагшадта хөөрэжэ...

Энэ жэлдэ «Вторая пяти... колхозойхид ажахыгаа улам ... жөөлгэдэ һайн амжалта ту... Ангай арһа ба загаһа тушаах... үсхэбэрилхэ түсэб үлүүлэн дү... дээ, ажалай журам һайжараа... амжалта туйлаһанай түлөө ... зой олон түрүүшүүл энэ жэл... хэсоюзна хүдөө ажахын выст... хабаадалсаха эрхэ олобо. Ти... Калининай нэрэмжэтэ колхоз... байһан арга боломжонуудаа ... хэрэглэжэ шадаагүй, ангай ар... рэндэ тушааха 1-дэхи квартал... сэбые миин 52,6 процент дүү... байна. Калининай нэрэмжэтэ ... зой правлени ажалай журам ... эмхидхэжэ шадаагүй, ангууш... хай зохихо анхарал хандуу... гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Эдэ колхозуудай гэшүүд ... листическэ шэнэ уялга абаба... тэдэнэр гурбан үдэрэй ту... ажалайнтаа дүй дүршэлые ... даһан уранһайханай са... тельностиин харалга ба сп... на мүрысөөн үнгэргэгдэһэн ...

Жэл бүри иимэ уулзалга үн... хэ, социалистическэ уялга... хэрээр дүүргэгдэжэ байһые... соонь шалгаха гэжэ эндэ хаб... шад дурадхаһан байна.

«Красный Байкал», Нижне-Анга...

НАБШАҺАТА ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ

Аймагай олон организацину... хи зургаанууд набшаһата ... бэлэдхэлтэдэ колхозуудта ту... жа үзүүлнэ. Шулуутайн лесп... зой, түмэрзамшадай Шулуута... равлениин, леспромхозой О... хүдэлмэрилэгшэд амаралтын ... тэ воскреснигтэ гарана. Тэдэ... гэ үдэрэй туршада Ленинэй ... жэтэ колхоздо (Старая Б... хоёр автомашинаараа ошожо, ... но набшаһата тэжээл бэлэ... хадагалха газартань зөөһэн ...

Мүн Заиграйн аймпотребс... элүүрые хамгаалгын аймагай ... гай хүдэлмэрилэгшэд XX с... нэрэмжэтэ колхоздо 97 центне... нинэй нэрэмжэтэ колхоздо (А... 6 тонно набшаһата тэжээл бэ... жэ, зөөһэн байна.

«Путь Сталина», Заиг...

„Агитаторай блокнодой“ ээлжэтэ номер

Партиин Бурят-Монголой обкомой пропаганда ба агитациин таһагай агитаторай блокнодой ээлжэтэ номер хэблэлһээ гараба.

«Предприятинуудтахи мүрысөөндэ шэнэ амжалта туйлахын түлөө» гэһэн С. Донскойн, «Малдаа бүри ехэ тэжээл бэлэдхэе» гэһэн Н. Николаевай статьянууд «Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд» гэһэн бүлэг соо толилогдоо.

Мухаршэбэрэй аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой шубуушан М. Е. Мериновагай хөөрөөн «Түрүү дүршэлэй трибуна» гэһэн гаршагтайгаар бэшэгдээ.

«Хөөрэлдөө хэхэдээ хэрэгл... һэн бүлэгтэ «Советскэ науки... лон культурын шэнэ ехэ хүгж... (тоо ба баримтанууд) гэжэ ... ороо.

«Ниитэ-политическэ хүдэл... дүй дүршэлһөө» гэжэ бүлэ... В. Седуновой «Киногазета—е... хала хэрэг мүн» гэжэ статья... лотдобо.

Наука, техникын һонинууд ... «Гайхамшагта шанартай ш... металлнууд» гэжэ статья, мүн ... оной июльдэ агитаторнуудай ... хөөрэлдөөнүүдэй темэнүүд ба... ратура тухай бэшэгдээ.

Социалистическэ уялгануудай дүүргэлтые шалгая!

Мүрысөө үүсхэгшэ

Нэгэтэ Павлинын поли дээрэ ажаллажа байтар таряанажалай бригадын бригадир, колхозойнгоо центр ошоод ерэхэдээ, зорюута хажуудань ерэжэ, миһэд гээд: «Павлина, шамайе правленида дуудана» гэжэ хэлээд, саашалшоо һэн. Урдань нэгэтэшье дуудуулдаггүй аад, мүн бригадирай миһэд гэһэндэ гайхахыса гайхаад, Павлина «юундэ дуудаа гээшэб, али ямар нэгэн зэмэ хэжэрхёо гээшэ гүб, магад һургуулида эльгээхэеэ һанаа гээшэ гү?» гэхэ мэтээр бодолгото болон ябаба.

Поли дээрэһээ үдэшэндөө ерэжэ, гэртээ хоноод, Павлина үглөөгүүр эртэлэн колхозойнгоо правленидэ ошоо һэн. Түрүүлэгшын кабинедэй үүдэндэ түр зуура зогсожо байгаад, һүүлээрнь зоримгойгоор тоншоод орхибо. «Орогты!» гэжэ хүнэй дуугархада үүдэ татахалаарнь, Павлинын, орожо ябахые харахадаа тэрэ үедэ түрүүлэгшэ байһан Исаак Павлович Иванов «Аа-а, Павлина Козлова... оро, оро. Наашаа һуу» гэжэ һандали зааба.

Павлинын һуумсаар, Исаак Павлович иигэжэ асууба:

—Зай, Павлина, бригададаа хэр хүдэлмэрилжэ байнабди?

—Гэмгүй даа, хүдэлжэл байгшабди.

—Һайн хүдэлдэг, оролдосотой бэрхэ басаган гэжэ шам тухай хэлсэнэл даа. Хэрбээ шамайе ондоо, бүри харюусалгатай хүдэлмэридэ, малажал дээрэ эльгээгээ һаамнай яаха байнаш?

Түрүүлэгшын иигэжэ хэлэхэдэ, юундэ дуудуулһаниинь элиржэ, Павлинын досоо наран гарашаба. Юуб гэхэдэ, тэрэ үнихэнэй һаалишан болохо хүсэлтэй ябадаг байгаа.

—Ехэл баяртайгаар ошохо байнаб. Ябаһаар ябатараа һаалишаншье болоожо болохо аабзаб.

—«Ябаһаар ябатараашье» бэшэ, мүнөө фермэдэ ошоод, үнеэдые тушаажа абахаш. Ондоо таатай хүн олдоногүй. Фермын һаалишад дадатар, дүршэл олоторшни туһална ааб даа. Һанаагаа зобохо юумэ үгы. Зоригтой ябабал юуншье бүтэхэ байха...— гэжэ түрүүлэгшэ басаганда һургаал үгэн хэлээ һэн.

Тэрэ гэһээр 12 жэл үнгэрөө. Павлина фермэдэ ерээд, түрүүшээр нилээд бэрхэшээлнүүдые үзэһэн байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай боложо байха үедэ фермэдэ хүнүүд дутамаг байжа, нэгэ һаалишанда хэмһээ олон үнеэн даалгагдадаг байгаа. Үнеэ, тугалнуудые адуулха, малай байра соо элдэб хүдэлмэри хэхэ хүнүүдшье байхагүй, һаалишад өөһэдөөл бүхы хүдэлмэреэ туйлажа гарадаг байһан юм.

Теэд хэды хүшэр хүндэ байгаашье һаань, 24 хүрэжэ эгээ эдир дундаа ябаһан Павлина нэгэтэшье эсэнэб, яданаб гэжэ хэлэдэггүй, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байдаг һэн. Фермын үнинэй һаалишадтай хөөрэлдэжэ, тэдээнһээ һургаал, заабари абажа байгаад, ябан ябатараа Павлина хэнһээшье дутуугүй ехэ һү һаадаг болоһон байна.

Теэд үнеэдэй харууһалга, эдеэлүүлгын юрэнхыдөө муу байдаг дээрэһээ ганса Павлинын хэдышье оролдоо һаань, фермэ дээрэ һанаһанда хүрэмөөр ехэ һүн һаагдадаггүй байгаа. Жэлдээ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 700—800 литр лэ һүн һаагдадаг байһан юм.

Ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гараһанай һүүлдэ эндэхи һаалишад ажал хүдэлмэри тухайгаа һайнаар хөөрэлдэжэ, арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, ойрын жэлнүүдтэ һү һаалгаяа хоёр-гурба дахин ехэдхэхэ гэжэ шиидэһэн байна. Һү һаалгые 2—3 дахин ехэдхэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үүсхэгшэдэй нэгэн болоһон Павлина Ковалева оролдосотойгоор ажаллахынгаа хажуугаар зоотехническэ наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй баян дүй дүршэлые хүдэлмэридөө үргэнөөр хэрэглэдэг болохо гэжэ шиидэһэн байгаа. Тиин түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ тухай һаалишадтайгаа, колхозой хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдтэй саг үргэлжэ хөөрэлдэжэ байдаг һэн. Тиигэжэ мал харууһалха ба эдеэлүүлхэ, мүн шэнэ абтаһан түлнүүдые түлжүүлхэ талаар хэдэ хэдэн шэнэ арга дүршэлнүүд нэбтэрүүлэгдэжэ захалһан байна. Тугалнууд эхэһээ һалгаагдан, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлэгдэдэг болоо. Үбһэ тэжээл уридшалан заатагүй бэлдэгдэжэ, амта оруулагдажа үнеэдтэ эдюулэгдэнэ. Фермэ дээрэ үнеэдэй байха тповой байра баригдажа, дүүжэн харгы татагдаһан, электрын гэрэл оруулагдаһан, тэжээл шанаха, буйлуулха цех түхеэрэгдэһэн байтаа. Үбэлжэлтын үедэ үнеэд бэлшээридэ гаргагдангүй тус тустаа тэжээлэй нормотойгоор уяанда байлгагдан эдеэлүүлэгдэдэг, харууһалагдадаг болоһон байгаа.

Эдэ бүгэдын ба бусад хэдэн арга дүршэлнүүдые хүдэлмэридөө хэрэглэһэнэй, хэдэ хэдэн шухала удхашанартай хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар фермэдэ һү һаалга горьтойхоноор дээшэлээ. Зарим түрүү һаалишад, тэрэ тоодо Павлина Ковалева даажа байһан үнеэн бүриһөө үнгэрэгшэ жэлдэ дунда зэргээр 1500 литрһээ дээшэ һү һааһан байна. Тиигэжэ зарим һаалишад һү һаалгаяа нэгэ жэл соо хоёр дахин шахуугаар дээшэлүүлһэн байна.

Ажахын энэ жэлэй эхилһэнһээ хойшо КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ фермын һаалишадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Павлина Ковалева съездын хүндэлэлдэ фермынгээ һаалишадай дунда мүрысөө үүсхэжэ, мүнөө жэлдэ урдынхиһаа бүри һайн амжалта туйлажа байнхай. Үбэлэй һаранууд соо тэрэ хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ һү, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр мянга гаран литр һү һааһан байна. Үбэлдөө тэрэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө үдэртөө хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һаажа байгаа. Тиигэжэ һара соо даажа байһан үнеэн бүриһөө 250—300 литр һү һаадаг байба.

Хайшан гээд түрүү һаалишан һү ехээр һаанаб гэхэдэ, үнеэдээ һайнаар эдеэлүүлнэ, харууһална. Үнеэн бүхэндөө шэгнүүрыень, хэды шэнээн һү гарадагыень, ямар тэжээлдэ дуратайень хуу харалсажа, тэжээлэй нормо табяад, тааруулаад эдеэлүүлдэг байха юм. Энэ фермынхид үнеэдтээ бардаа ехээр уулгадаг. Эндэ концентрированнэ тэжээл татагдажа, зөөлэрүүлэгдээд, бүдүүн тэжээл хэршэгдэжэ, дэбтээгдэн, ондоо тэжээлтэй холигдоод, амта оруулагдаад, үнеэдтэ эдюулэгдэнэ. Солоомо извёсткын сайдамаар дэбтээгдэдэг. Солоомые извёсткын сайдамаар дэбтээгээд ондоо тэжээлтэй холёод үгэхэдэ дунда зэргын үбһэнһөө дуратайгаар үнеэд эдидэг байна. Теэд иигэжэ бэлдэгдэһэн солоомо шэмынгээшье талаар дунда зэргын үбһэнһөө дутадаггүй байха юм.

Һү ехээр һаахын тулада үнеэдые гансашье һайнаар эдеэлүүлхэ, харууһалха бэшэ, мүн һаажа шадаха хэрэгтэй. Павлина Пахомовна үнеэдээ гуримшуулагдаһан нэгэ сагта ээлжээ ээлжээгээрнь һаадаг юм.

—Үнеэдые хэмшэһэн сагтань эдеэлүүлжэ уһалжа, һаажа байхада һү оросоор һайн, эбилхээр түргэн байдаг,—гэжэ түрүү һаалишан хөөрэнэ.—Би үнеэдээ һубарюулаад сагынь алдангүй һаадагби. Иигэжэ һургахада үнеэд өөһэд өөһэдынгөө ээлжээ хүлеэгээд байдаг, һаалгахадаа түргэнөөр эбилдэг байна. Хэрбээ үнеэдые урда хойно оруулжа байгаад һаабал, үглөөгүүр түрүүн һаалгаһануудынь һаамшашоод тэсэжэ ядадаг, һүүлээрнь һүниинь гарасагүй байдаг.

Үбэлжэлгын үедэ Павлина Пахомовна үнеэдтээ элдэб янзын холижо эдюулхые оролдодог. ... тээ тэрэ шэмэтэ тэжээл—силос... эдюулдэг юм.

Мүнөө эндэхи һаалишад ... гэжэ газарта зуһаландаа ... бэлшээриин ногоондо үнеэд... наар адуулжа, бүри ехээр һү... даг боложо байна. Июнь һа... ганданги байжа бэлшээриин ... ной муушье байгаа һаа, нүх... валева даажа байһан үнеэн б... 200 холо гаран литр һү һааг... да һарын хуушаар борооной ... ороһоной һүүлдэ бэлшээриин ... һэргэжэ, һүүлэй үдэрнүүдтэ ... һаалишан үдэртөө үнеэн бүри... гаран литр һү һаадаг болоо. ... бэлшээриин үедэ үнеэдтэ кон... рованнэ тэжээл нэмэлтэ ... эдюулэгдэнэ. Үглөөниинь ... часта һаалгажа, эгээл ... сагта, үглөөнэй 10 час ... бэлшэжэ садатараа эдеэлнэ... луун үдэрэй болоо һаань, ... та 2—3 час соо үнеэд тин... дэнэ. Харин һэрюун бай... үнеэд үдэр дүүрэн бэлшээгдэ... Үдэшын 8—9 часта үнеэд ... жа, баһа бэлшээридэ гарада... гээд хүсэд харанхы болотор ... һэрюундэ бэлшэнэ. Үнеэдэй ... ри хэды хоноод лэ һэлг... байдаг. Нэгэ бэлшээри дээр... хоног соо үнеэд бэлшээгдэ... дэдэнь ородог байна.

Иигэжэ Тарбагатайн аймаг... нинэй нэрэмжэтэ колхозой ... һаалишан Павлина Пахомов... валева ажахын жэлэй ... шэ 9 һарада даажа байһан 10... бүриһөө дунда зэргээр 1784 л... һаажа, гансашье колхозойнг... али аймагайнгаа һаалишада... да бэшэ, харин бүхы респу... һаалишадай дунда дэлгэрһэн ... сөөнэй түрүү зэргэдэ гараа.

Д. ЦЫРЕНЖ...

СПОРТ

РСФСР-эй арадуудай спартакиада

РСФСР-эй арадуудай спартакиа... түгэсхэлэй мүрысөөнүүд Москва... болоод дүүрэбэ. Залуу спорт... ...д һайн үрэ дүн харуулаа.

...иин 13-най үдэр «Динамын» ...льна стадион дээрэ хүнгэн ...кээр мүрысөөн болоо. 55 метр ...тиметртэ алха түлхижэ, во...ско спортсмен Ю. Алексеев ...рэ дүн туйлаа. Мүн энэ ко...н түлөөлэгшэ М. Лавров 10 ...тртэ ябаган урилдаанда мүрысөөндэ илажа гараа. Тэ...аа 10 километртэ 43 мину... секунда соо ябажа ерээ.

...да тамаралгаар болоһон мү...үүд Российска Федерациин ...льтурнигуудай һүүлэй үедэ ...ортоор горьтой амжалта туй...нь харуулаа. Уһанда тамарал... РСФСР-эй хэдэн шэнэ рекорд... тогтоогдоо. Сталинград горо...ир залуу спортсменка Г. Ка... 100 метртэ 1 минута 18,4 се... соо нюрган дээрээ һамараа. ...эхэнэрнүүдэй дунда Россий... Федерациин шэнэ рекорд ба ... наһатай басагадай дунда ...юзна шэнэ туйлалта болоно.

Сталинградец Д. Цивелев эрэшүүлэй дундаһаа 100 метртэ нюрган дээрээ тамаралгаар РСФСР-эй шэнэ рекорд туйлаа. Тэрэ 100 метртэ 1 минута 11 секунда соо тамараа. 400 метртэ 4 минута 45,3 секунда соо тамаржа ерэһэн Краснодарска хизаарай спортсмен А. Разночинцев Российска Федерациин шэнэ рекорд тогтоогоо.

4х100 метрын комбинированнэ эстафетэдэ Московско областиин тамарагшадай эрэшүүлэй команда Российска Федерациин рекорд тогтоогоо. Энэ дистанцида тус команда 4 минута 42,7 секунда соо тамаржа ерээ.

Юумэ үргэлгөөр эгээн томо бэетэйшүүлэй мүрысөөн дүүрээ. Куйбышев городой спортсмен С. Романенко Российска Фереациин чемпион дахяад болоо.

Эхэнэрнүүдэй командын хоорондо болоһон баскетбольно мүрысөөнүүдэй дүн гаргагдаа. Ростов-на-Дону городой баскетболисткануud нэгэдэхи һуури эзэлжэ, Российска Федерациин чемпионой нэрэзэртэ олоо.

(ТАСС).

Спартакиадада илагшад

РСФСР-эй арадуудай спартакиа... түгэсхэлэй мүрысөөнүүд Моск... дүүрэбэ. Июлиин 14-дэ Главна...скэ коллеги спартакиадын дүн ...

...сэхэлэй мүрысөөнүүдтэ 7500 ...спортсменүүд—Российска Федерациин бүхы областьнууд, хизаар... автономно республиканууд бо...дэ хэдэн томо городуудай суг...дамал командануud хабаадаа. ...өөнэй үедэ РСФСР-эй 20 шэ... рекорд тогтоогдоо.

...н үдэрэй туршада болоһон ...мүрысөөнэй эсэстэ ниитэ ко...а дүнгөөр Московско облас... спортсменүүд түрүү һуури эзэ... Ростов-на-Дону городой физ...турнигууд хоёрдохи һуури, ...ий городой команда гурбада... һуури эзэлһэн байна.

РСФСР-эй арадуудай спартакиа... түгэсхэлэй мүрысөөнүүд 22 ян...ортоор болоо. Баскетболоор ...үлэй дундаһаа түрүү һууриие ...ловскиин спортсменүүд, эхэ...рнүүдэй дундаһаа Ростов-на-Дону ...ойхид эзэлээ. Боксёрнуудай ...өөндэ Московско областиин ...а түрүүлһэн байна. Столична ...тиин физкультурнигууд мүн классическа барилдаагаар, хүнгэн атлетикээр, уһанда тамаралгаар, буудалгаар, академическэ һэлюурдэлгээр, һэлмэ сабшалгаар, уһа руу һүрэлгөөр ба шоссей харгы дээрэ велосипеднэ урилдаагаар илажа гараа. Волейболистнуудай мүрысөөндэ Свердловскын эрэшүүлэй команда, Ростов-на-Дону городой эхэнэрнүүдэй команда илаһан байна. Спортивна гимнастикаар Воронежско областиин команда нэгэдэхи һуури эзэлээ. Свердловскын физкультурнигууд хүндэ атлетикээр ба футболоор болоһон мүрысөөнүүдтэ түрүүлээ. Барилдаагаар Хойто-Осетинскэ АССР-эй команда илаһан байна. Горький городой түлөөлэгшэд уһан дээрэ бүмбэгөөр наадалгада түрүүлжэ гараа. Тульска областиин велосипедистнүүд, Ростов-на-Дону городой һэлюуршэд түрүү һууринуудые эзэлһэн байна. Российска Федераци сооһоо Ростовско областиинхид морин спортоор илажа гараа. Мүн Ростов-на-Дону городой команда теннисээр, Омскын команда буудалгаар мүрысөөнүүдтэ илаа. Табан ондоо спортоор нэгэ доро мүрысэлгөөр армейскэ спортсменүүд түрүүлһэн байна.

(ТАСС).

РСФСР-эй арадуудай спартакиада баярай оршон байдалда хаагдаба

...тиин 14-нэй үдэшэ, Москвагай «Динамо», гэжэ центральна ста... дээрэ РСФСР-эй арадуудай ...акиада баярай оршон байдал... хаагдаба.

...сэхэлэй мүрысөөнүүдтэ илагша ...ануud хойто трибунын урда ...ба. Спартакиадын дүнгүүд ту...авна судья Е. Я. Сизый мэдээ...рэлэнэй һүүлээр илагша коман...та шангууд барюулагдаа.

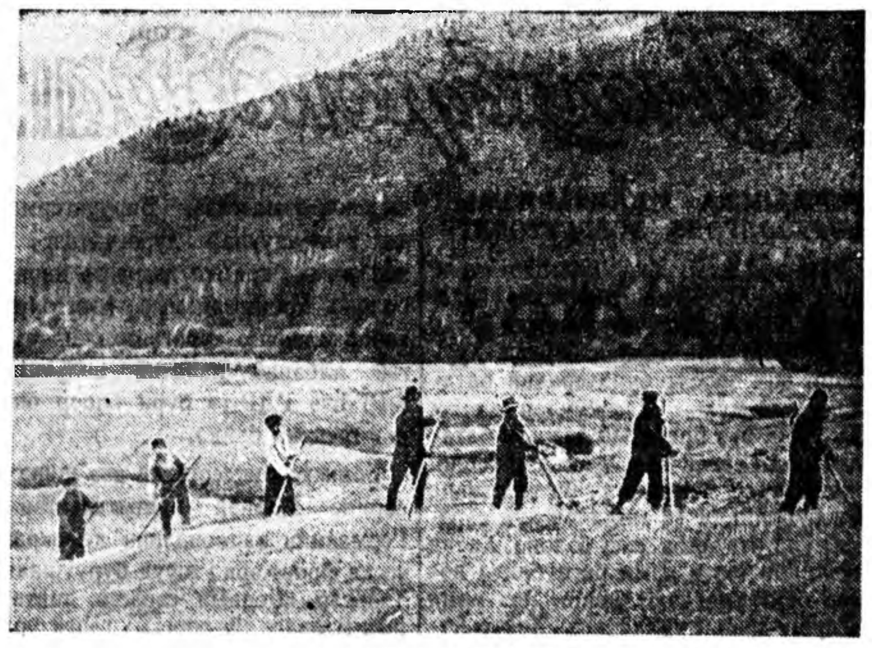
...нь РСФСР-эй Министрнүүдэй ...ий Түрүүлэгшын орлогшо Н. Н. ...ов физкультурнигуудта хан...амаршалгын үгэ хэлээ. Тэрэ илагшадые ба Российска Фе...иин бүхы спортсменүүдые ...алаад, ажалдаа, һуралсал... мүн спортдо шэнэ амжалта ...ыень хүсэһэн байна.

Российска Федерациин эгээ эрхим спортсменүүд—дэлхэйн чемпионууд ба рекордсменүүд спартакиадын тугые буулгаа. Илагша командануud маршын аялга доро стадион дээгүүр тойрон жагсаалаар ябаба.

Түгэсхэл дээрэ Российска Федерациин шэлэгдэмэл нэгэдэхи ба хоёрдохи футбольно командануудай хоорондо футбольно матч болоо.

Үдэшэниинь РСФСР-эй арадуудай спартакиадые хаалгада зорюулагдан түгэсхэлэй мүрысөөнүүдтэ хабаадагшадай ба столицын физкультурнигуудай баярай суглаан М. Горькиин нэрэмжэтэ Культура ба амаралтын центральна паркын ногоон театр соо болоо.

(ТАСС).

Хура бороогой һүүлээр сабшалангай ногоон һайнаар ургажа байна. Закаменай аймагай колхозууд июлиин 10-най хирээр үбһэндөө ороо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ждановай нэрэмжэтэ колхозой үбһэшэд Хуурай Цакир гэжэ газарта үбһэ түүбэрилэн сабшажа байна.

Л. Дашиевай фото.

Нооһо, мяха ехээр абахын түлөө тэмсэгшэд

Эрье хонидые олоор бараад, тэдэниие шадамараар харууһалжа, бэлшээжэ байгаа хада һайн шанартай нооһон, тарган мяхан ехээр, гаргаша багатайгаар абтаха. Манай «Путь социализма» колхозой ахалагша хонишон Должон Дымбрыловагай даажа байдаг отарынхид эрье хонидые харууһалжа байха зуураа, һайн шанартай нооһо, тарган мяха ехээр, абажа, колхоздоо тушаадаг юм. Тэдэнэр Ярууна нуурта шудхан ородог Тулдуунай голой эхиндэ 470-аад эрье хонидтой үбэлжөө. Мүнөө үбэлдөө үбһэ тэжээлэй хомор, ута хүйтэн хабарай болобошье, тэдэнэр нэгэшье толгойн гарзагүйгөөр бүхы хонидоо ногоон дээрэ гаргажа шадаһан байна. Үбэлжүүлгын, үедэ тэнхээ тамир һайнтайгаар ондо ороһон хонидһоо мүнөө нооһон ехээр хайшалагдаба. Эрье хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,6 килограмм һайн шанартай нооһон абтаа. Харин үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,2 килограмм нооһон хайшалагдаһан юм.

Зунай бэлшээриин үедэ эрьенүүдые һайнаар таргалуулхын түлөө эндэхи хонишод шангаар тэмсэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ отараһаа 200 толгой эрье түрэндэ тушаагдаа һэн.

Ахалагша хонишонтоёо хамта отарада Цырендоржи Эрдынеев, Норжомо Доржиева гэгшэд хүдэлмэрилдэг юм. Тэдэнэр бултадаа эбтэй эмхитэйгээр, урма хэшээлтэйгээр ажаллажа байдаг.

Эндэхи хонишод ямар аргаар хонидоо хүсэ шадал һайнтайгаар ондо оруулнаб, нооһо ехээр хайшалнаб, зундаа һайнаар таргалуулнаб гэхэдэ, хүдэлмэридөө зоотехническэ наукын заабаринуудые наринаар сахина, түрүүшүүлэй баян дүй дүршэл хэрэглэнэ. Үбэл, хабартаа тэдэнэр хонидой хүсэ шадалыень, томо багыень харалсажа, хэдэн бүлэг болгожо илгаад, эдеэлүүлдэг байна. Хонид нормын ёһоор, саг сагтаа эдеэлүүлэгдэнэ, уһалагдана. Эрьенүүд нэмэлтэ тэжээл эдилсэжэ байгаад, үбэлдөө ходо бэлшэжэ гарадаг. Үбэлдөө эндэхи хонишод хонидоо нарин, эдинсэ хагдатай, сарья болоогүй зөөлэн нимгэн саһатай бэлшээринүүдые зайлган адуулдаг юм. Хүйтэн һалхитай үдэрнүүдтэ хонид нэмэри дулаан газарнуудаар ябуулагдадаг. Зүгөөр, хонидойнгоо нооһые модондо шударуулжа, гээлгүүлхэгүйн тулада тэдэниие шугы бургааһан соогуур ябуулдаггүй байна.

Зунай сагта эрьенүүд бэлшээридэ үглөөгүүр эртэ гаргагдаад, үдэшэ орой болотор ябуулагдана. Иигэжэ зун, намарай бэлшээриин үедэ хонид һайнаар адуулагдажа байхадаа һайса таргалдаг байна.

Отарые даагша Должон Дымбрылова малажал дээрэ олохон жэл соо хүдэлмэрилжэ, малые харууһалха, эдеэлүүлхэ талаар нилээд дүй дүршэлтэй болоо. Эрхимээр, үнэн сэхээр ажалладаг, һайн нүхэр байһан хадань Должон Дымбрыловае нютагай зон нёдондо аймагай Советэй депутадаар һунгаһан байха юм.

Иигэжэ манай колхозой эрье хонидой отарынхид ахалагша хонишонтоёо хамта гүрэндөө эрхим шанартай нооһо, хониной тарган мяха ехээр үгэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

М. Цырендоржиев, Яруунын аймагай Гоондын ветеринарна пунктые даагша.

Агитбригада колхозуудта ерэбэ

Түмэрзамшадай Улан-Удын клубай агитбригада Зэдын аймаг гаража, шефтээ абаһан колхозуудтаа концертнүүдые харуулба. Тэдэнэр Цагаан-Усанай МТС-эй механизаторнуудта, Ленинэй, Чапаевай, Сталинай нэрэмжэтэ. мүн «Коммунизм» колхозуудай гэшүүдтэ концертнүүдые харуулаа.

В. Иванов.

Дээдэ-Торидо

... Дээдэ-Тори. Тэндэ «Улаан Тори» гэжэ колхоз оршоно. Энэ колхоз 250-яад үрхэтэ айлые хамтадхаһан томохон ажахы юм. Артелиин гэшүүд хоёр хотондо—колхозой центр Шулуутада, Уулзар гэжэ нютагта ажаһуунад.

Колхозно тосхон жэл ерэхэ тудам үргэдэжэ, тэрэнэй үйлсэнүүдтэ томо, гоё шэнэ гэрнүүд олоороо бодоно. Тэрэ нютагта эхин хоёр һургуули, медицинскэ пункт, сельпогой дүрбэн магазин, һайнаар түхеэрэгдэһэн колхозно болон хүдөөгэй хоёр клуб бии. Мүн тэндэ 5400 гаран номтой хүдөөгэй библиотекэ хүдэлмэрилнэ.

Тохойн ГЭС Ториин колхознигуудай гэрнүүдтэ һаруул һайхан гэрэлээ толоруулна. Колхознигуудай гэр бүхэндэ радио дуугардаг болоо. 22 номертой телефонно коммутатор колхозой үйлэдбэриин һалбаринуудые центртэйгээ болон бусад нютагуудтай харилсуулна.

Колхозой ажахын бэхижэхэтэй хамта колхознигуудай культурна баян ажабайдалай хэмжээн улам дээшэлнэ. Хорёод шахуу айл радиоприёмниггой, 6 хүн мотоциклтай болонхой. Тэдэнэр үнэн сэхэ, үрэжэлтэ ажалаараа ажаһуудалаа болбосон һайн болгоно.

Цокто Балтатаровтан гэрээрээ дүрбэн хүн колхозойнгоо малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Малша бүлын хэһэн ажал үнэтэйгөөр сэгнэгдэжэ, ажалта үдэртөө али бүхы продукт, мүнгэ ехээр абадаг байха юм. Балтатаровтан уужам, һаруул гоё гэртэй. Энэ бүлын гэр соохиие шифоньер, комод, буфет, оёдолой машина, самовар, патефон болон бусад хэрэгсэлнүүд гоёоно. Дээдэ-Тори нютагта иимэ һуудалтай айл захаһаа олон.

Һүүлэй хоёр жэл соо колхознигууд гэр байрануудаа һэльбэн заһаха хүдэлмэри ехээр эрхилдэг болоо. 60 шахуу колхознигууд шэнэ гэрнүүдые барижа байна. Колхозой центр дээрэ бани, баригдажа, колхознигууд дуратай сагтаа тэндэ бэеэ угааха аргатай болобо. Гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые ажалда һаадгүй хабаадуулхын зорилгоор хүүгэдэй ясли шэнээр бариха гэжэ шиидэнхэй. Колхозой правлени ниитын барилгануудһаа гадуур малшад тухай ехэ анхарал хандуулжа, тэдэнэртэ хэдэн шэнэ гэр бариһан ба барижашье байна.

Колхознигууд хүдэлмэриингөө һүүлээр культурнаар амарна. Колхозно киностационар хүдэлмэрилнэ. Тэрэнь үдэр бүхэндэ кинофильм харуулжа, колхознигуудай культурна эрилтэ хангана. Залуу механик Евгения Дунаева 130 хүнэй һууритай колхозой клубта үдэртөө заримдаа хоёр сеанс гаргадаг.

Хүдөөгэй хүн зоной дунда спортивна хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

Колхозой залуушуул спортивна талмай дээрэ волейболоор наадана. Тиигэжэ колхозой залуушуул аймагай физкультурнигуудай мүрысөөндэ колхознигуудай дундаһаа түрүү һуури эзэлһэн байна. Эндэхи хүдөөгэй клубые даагша Дугарсурун Ванжилов урилдаагаар республиканска мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлһэн байха юм.

Клубай уранһайханай самодеятельность аймаг дотор сууда гаранхай.

Колхозой олон залуушуул эрдэмэй дээдэ шата тээшэ шармайна. «Улаан Тори» колхозой нэгэ басаган пединститутда һурана. Табан хүбүүд ба басагад зооветинститудай студентнэр юм. Баһа нэгэ хүбүүд Ленинградта театральна дээдэ һургуулида һурана.

Колхозой комсомольско организаци колхознигуудай культурна ажабайдалай түлөө тэмсэн, рейдовэ шалгалта ходо эмхидхэнэ. Тэдэнэр ходоодоо малажалай фермэнүүд дээгүүр ябажа, малшадайнгаа ажана байдалтай танилсадаг, дутуу дунданuудынь элирүүлээд, тэрэниие заһан заларуулдаг, тэдэнэртэй хөөрэлдөө үнгэргэдэг, «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргадаг байха юм.

Н. Цыбенов.

Колхозой центрые болбосон түхэлтэй болгохо

Закаменай аймагай Санага нютаг хүн зоноор олон юм. Энэ нютагта аймаг дотороо эгээн томо колхозуудай нэгэниинь болохо «Коммунизм» колхоз оршодог. Эндэ дунда һургуули, амбулатори бии.

Зүгөөр энэ нютагые болбосон түхэлтэй болгохые хүдэлмэриин һүүлээр ажалшадай һайнаар амарха аргатай болохынь тулада хэншье оролдоногүй. Энээн тушаа нэгэ хэдэн иимэ баримтануудые харуулая: Колхозой үйлсэнүүд ехэ муухай, арилгагданагүй. Энэ колхозой гол үйлсөөр гараһан харгы заһабарилагдадаггүй дээрэһээ, бороогой ороходо машинын ябахаһаа байтагай, мори тэргэтэйшье хүнэй ябахын аргагүй шабар болошодог.

Мүн колхозой дэргэдэхи стадиониие тойруулаад бариһан хашаа зарим газараараа унажа эбдэршоод, тэндэ гахай, үхэр малнууд орожо ургамалнуудыень гэмтээдэг, шабааһа шэбхэ болгодог байна. Гадна, эндэ кино харуулхаһаа бэшэ культурна ямаршье хүдэлмэри ябуулагдадаггүй.

Колхозойнгоо центрые болбосон түхэлтэй болгохын тула, мүн энэ нютагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа «Коммунизм» колхозой правлени, партийна организаци, Санагын сомоной совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Дымчиков) анхаралаа табинагүй.

С. Тарбаев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

«Кинокартина асарханЬ бэрхэ бэшэ»

«Аршан» курортдо амаржа байһан ажалшадта кинокартина үсөөнөөр харуулагдана. Аймагай культурын таһагые даагша нүхэр Карагай «кино эльгээхэбди» гэжэ ходо найдуулна гэһэн бэшэг манай газетэдэ иимэ гаршагтайгаар толилогдоһон юм.

Бэшэг соо заагдаһан баримтануудай зүб байһан тухай манай газетын редакцида КПСС-эй Түнхэнэй айкомой секретарь нүхэр Зонхоев мэдээсэбэ. Курорт «Аршанда» амаржа байһан ажалшадта кино харуулгада харюусалгагүйгөөр хандаһан тухайнь аймгүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Карагайда заагдаба.

Мүнөө «Аршан» курортдо кинокартина Главкинопрокадһаа сэхэ эльгээгдэдэг, тэндэ кино үдэр бүхэндэ харуулагдадаг болобо.

Хүршэ областьһоо ерэһэн бэшэг

Таряа хуряалгада шэнэ арга хэрэглэхэ тухай

(Иркутска областиин Оёнско МТС-эй главна агроном нүхэр Н. Дударавагай хөөрөөнһөө)

...СР-эй арадай ажахые хүгжөө...гэаадахи табанжэлэй түсэб ту... КПСС-эй XX съездын Директи...д соо таряа ...лан хуряалга ...онсо хэлэгдэ...үб гэхэдэ ороо... культурануудые амяарлан ху...да, таряанай гээлтэ хоролто байха, таряа хуряалга богони ...р соо үнгэргэгдэхэһөө гадна, ...сэбэрлэлгэ, солоомо хуряалга ...дхэгдэхэ болоно.

...най эндэ газар дайда яһала ..., жэл бүри шэнэ ба боро га...дүүрилэн ашаглагдажа, таряа талмай үргэдхэгдэнэ. Ушар ...ээ таряа хуряалгые богони ... хуряаха ябадал зайлашагүй ...а хэрэг мүн.

...нгаая таряае түрүүшын ...хоног соо комбайнаар хуряа... таряан гээлтэдэ ехээр ородог ... Энэ ушарые мэдэбэшье, кол... ажалай хүнгэниие хараад гэ...али таряа хуряалгаа «түргэд... түлөө гү, үшөө хүсэд эдеэ..., хуурайтай нойтотой таряа... комбайнаар лэ хуряажа захал...хэдэнь комбайнай бункер соо ...эгүй хүхэ таряанай ороонон... мүн буртаг үбһэнһөө эдеэшэһэн ...н шиигтэдэг. Гадна, сэбэрлэхэ... ...үү хүдэлмэри гарадаг, үрьдижэ ...эгдээгүй гээшэ һаа, үжэжэ, ...жа, ехэ хохидол болодог гээ...үсэд эдеэшээгүй таряан ком...й молотилкада оронгүй, солоо...о, мэхинэтээ үлдэшэдэг юм. ...үн лэ таряанай гээлтые ехэ ...ло.

...бүгэдые усадхахын тулада ...е түрүүн хадажа, поли дээрэнь ...үүлээд, һүүлдэнь сохиходо байдаг. Иигэжэ хуряахада та...ехээр абтаха, хуряалгын бол...бороогдохо байна. Үнгэрэгшэ «Победа» колхозой энэ түрүү арга хэрэглэһэниинь ехэ һайн байгаа һэн.

Энэ колхоз нэлэнхы нэгэ жэгдэ талмай дээрэ таригдаһан, нэгэ жэгдээр ургаһан 90 гектар гречихын 30 гектарые, үшөө гүйсэд эдеэшэхэһээнь арбаад хоног урид виндроуэрээр хадаһан байгаа. Тиигээд хэдэн хоногто соломын узуур дээрэ хэбтүүлжэ, нара һалхинда хатаагаад, һүүлээрнь комбайнаар сохижо абаһан байна. Энэ гречихэ солоомынгоо узуур дээрэ хэбтэхэдээ, тэндээ эдеэшээ бшуу. Тиимэһээ тэрэнэй һайнаар эдеэшэжэ хаташаһан хадань комбайнаар сохиходо һаадтүй, байба.

Тиихэдэ нүгөө 60 гектарынь эдеэшэһэн хойноо комбайнаар хуряагдаба. Һүүлдэ хоёр ондоогоор хуряагдаһан гречихын ургасые жэшэжэ үзэхэдэ, комбайнаар хуряагдаһан талмайн гектар бүридэ 3,7 центнер гэхэ, гү, али 60 гектарта 222 центнер гречихэ гээлтэ хоролтодо ороо һэн.

Амяарлан, мүн комбайнаар хуряагдаһан ороонһоной шанарые лабораторидо шалгажа үзэхэдэ тад ондоо байба. Амяарлан хуряагдаһан нэгэ ороонһоной шэгнүүрэй 19,32 грамм болоходо, комбайнаар хуряагдаһан ороонһониинь—18,34 грамм болобо. Мүн амяарлан хуряагдаһан ороонһон ургаха шадалаараашье һайн, шииг нойтооршье бага һэн.

Дурсагдаһан эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, таряагаа амяарлан хуряахада гээлтэ хоролто багатай байхаһаа гадна, һайн шанартайгаар таряанай абтадагыень, шииг нойтоор бага байдагыень эли тодоор гэршэлнэ.

Таряагаа амяарлан хуряахада ажалай бүтээсэ дээшэлнэ. Жаткаар һүни үдэргүй, шииг нойтондо хура бороондо һаадгүйгөөр хадахада, хуряалга, сохилго түргэдхэгдэнэ. Хадагдаад, хатажа эдеэшэһэн таряае комбайнаар сохиходо ехэ хүнгэн, комбайнай ажалай бүтээсэ ехээр дээшэлнэ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ «С-4» комбайнаар нүхэр Забоженко үдэрэй 7 гектар таряа хуряадаг байгаа һаа, жаткаар хадагдаһан 12—14 гектар таряа комбайнаараа сохидог байба. Эдеэшэхэһээнь 6—8 үдэр урид таряа амяарлан хуряажа эхилхэ хэрэгтэй.

Таряа амяарлан хуряаха арга үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Илангаяа шэнииисэ, нэн түрүүн үрэһэнэй участогуудые, мүн гречихэ, просо, ячмень, горох, вика, олон жэлэй ногоо хуряалгада шэнэ арга үргэнөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй. Илангаяа жэгдэ бэшээр эдеэшэдэг ячмень, гречихэ, просо, олон жэлэй ногоо, вика гэхэ мэтые урид хадаад, һүүлээрнь сохиходо, гээлтэ хоролто бага байдаг, эрхим шанартай баян ургаса абтадаг байна.

Амяарлан хуряалгада урид бэлэдхэлгүй байһан тула манай МТС-эй харьяата колхозууд 1955 ондо үсөөхэн гектар таряагаа иигэжэ хуряаһан байгаа. Хуряалгын үедэ хура бороо орожо, таряан жэгдэ бэшээр эдеэшэһэн юм. Тиимэһээ комбайнаар хуряагдаһан таряан горьтойгоор гээгдээшье, хороогдоошье һэн. Шииг нойтотой таряа сэбэрлэхын, хатаахын тулада ехэ хүсэн хэрэглэгдэхэ байна. Энээн дээрэһээ боложо, ехэ таряан гэмтэһэн, үрэһэ хурэнгын таряан шанараа алдаһан байна. Жэшээнь, нойтон таряае гал сушилкада хатаахада шанарынь ехээр муудадаг.

Үнгэрэгшэ жэлэйнгээ алдуу дутуунуудые хараадаа абажа, мүнөө жэлдэ бэлэдхэлэй горьтойхон хүдэлмэри ябуулагдажа эхилбэ. Амяарлан хуряагдаха таряанай талмай колхозуудай ба МТС-эй түсэбтэ хараалагданхай. МТС-ай мүнөө жэлдэ шэнэ аргаар 3000 гектар таряа хуряаха түсэбтэй. Тиихын тулада тусгаар жаткануудые, комбайнуудые түхеэржэ эхилбэ. «С-4» маркын 7 комбайнда валлагдаһан таряа еуглуулха түхеэрэлгэ тодхохобди. Тиихэдэ 6 жатка заһабарилагдажа байна. Таряа амяарлан хуряалтые эмхидхэхэ тушаа МТС-эй дэргэдэ механизаторнуудай семинар үнгэргэгдэхөөр хараалагданхай.

Таряанай талмайн жэл ерэхэ тудам үртэдхэгдэжэ байхада, таряае богони болзор соо, 7-10 хоног соо хуряахын тулада шэнэ арга тон ехэ удхашанартай. Манай колхозууд энэ шэнэ түрүү арга үргэнөөр хэрэглэжэ, таряанай гээлтэ хоролтотой эрид тэмсэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Д. Доржиев бэшэжэ абаба.

Сатирын булан

Булжамуурай үгүүлэл

Кяхтын аймагай Погранична МТС-эй харьяата Маленковой, Кяхтын МТС-эй Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд үбһэ сабшаха, хуряаха хэдэн механизмуудаа мүнөө болотор заһаадүй байһаар.

(Манай корреспондент Болхоевой мэдээсэлһээ).

Ганга мүрэнэй эрьеһээ
Газарай холые зорёо һэм
Зунай уриниие бэдэржэ,
Зуһахаа эндэ ерээ һэм.
Зуран зулан ябатарни
Задархай кузница байгаа һэн.
Тэрээгээр ниидэн ябатараа
Тухарээхэн һандали олоо һэм.

Эгээ энэмни, мэдэхэдэм,
Эбдэрхэй косилка байгаа лэ.
Хоёр хүйхэр дархашуул,
Хөөрэн хэлэхыем дуулыта:
Үри дальбараагаа дэгжээтэрни
Үшөөл иигэжэ һууха гүт?

Ф. Балдаевай зураг.
Д. Самбуевай шулэг.

Аюулгүйн Соведэй Түрүүлэгшэдэ СССР-һээ ООН-эй дэргэдэ байдаг Саг үргэлжын Түлөөлэгшэ А. А. Соболевой эльгээһэн бэшэг

Американска сэрэгэй авиациин самоледуудай Советскэ Союзай агаарай хилые нэгэтэ бэшэ бүдүүлигээр дабаһан тушаа буруушаалга мэдүүлэн, США-гэй правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн ното советскэ хэблэлдэ энэ оной июлиин 11-дэ толилогдоо һэн.

ООН-эй Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ т-н Нисодэ СССР-һээ ООН-эй дэргэдэ байдаг Саг үргэлжын түлөөлэгшэ А. А. Соболев июлиин 12-то бэшэг эльгээгээ. Һүүлэй үедэ США-гэй сэрэгэй самолёдууд Советскэ Союзай агаарай хилые нэгэтэ бэшэ дабажа, СССР-эй гүрэнэй өөрын эрхые бүдүүлигээр дайраһан, уласхоорондын эрхын бүгэдэндэ мэдэрэгдэһэн туримые эбдэһэн тухай А. А. Соболев Советскэ Правительствын даалгабаряар энэ бэшэг эльгээжэ Аюулгүйн Соведтэ мэдээсэ.

Бэшэг соонь иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Американска сэрэгэй авиациин зүгһөө хэгдэһэн эдэ ябуулгануудай Советскэ Союзай аюулгүй байдалда түбэг татажа болохо байһан дээрэһээнь США-гэй правительствода буруушаалгын ното Советскэ Правительство эльгээгээ.

Саашадаа бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Дээрэ хэлэгдэһэн тухай Аюулгүйн Соведтэ мэдээсэхэ зуураа, иимэ болошогүй ябуулгануудай американска сэрэгэй засагаархидай зүгһөө дахяад гаргагдаад байгаа һаань, тус асуудалые Аюулгүйн Соведэй үзэмжэдэ табиха, энэ зорилгоор Соведэй заседани зарлахые эрихэ баатай болохо байһанаа мэдүүлхэ шухала гэжэ СССР-эй Правительство тоолоно.

Советскэ Правительствын дурсагдаһан хандалгые ба нотые Аюулгүйн Соведэй гэшүүд байһан бүхы гүрэнүүдтэ мэдээсэхыень Түрүүлэгшые А. А. Соболев бэшэгэйнгээ түгэсхэлдэ гуйгаа.

(ТАСС).

Советскэ морягууд 12 сомалиецуудые абарба

«Умань» гэжэ рефрижераторна теплоход Калининградһаа Владивосток һаяхан орожо ябахадаа, Аденска залив соо аюулда дайрагдаһан 12 сомалиецуудые абараад, африканска Алулу гэжэ портдо тэдэниие абаашажа үгөө. Теплоходой капитан Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Пургин СССР-эй Загаһанай промышленностиин министерствода радиогоор иигэжэ дэлгэрэнгыгээр мэдээсээ.

Июлиин 9-дэ Аденска залив соо ябахадаа вахтада байгшамнай мачтынь эбдэрһэн судныи ябахые холоһоо обёорон хараа. Тиин теплоходнай тэрэ судные харахын тулада замһаа хажуу тээшээ гаран ябажа тэрээндэ ойртоо. Тус судныи борт дээрэ 12 африканецууд зогсожо байгаад туһаламжа үзүүлхэ тухай ооглолдоһон ба тэмдэг үгэһэн байгаа.

Аюулда дайрагдагшадые теплоходойнтоо борт дээрэ гаргажа абаабди. Тэдэнэр Итальянска Сомалиин гражданинууд байһаниинь элирээ.

Сомалийцууд иигэжэ хэлээ. Аденска эрье шадараар загаһа барилгын онгосоор ябажа байгаабди. Гэнтэ хүсэтэ һалхин дайража, парусай хахарһан, мачтамнай эбдэрһэн дээрэһээнь онгосомнай далай руу урдажа ороо. Тэрэниие жолоодохо аргагүй болоо, оёорынь гэмтээд, уһан орожо эхилээ. Тиин аюулда дайрагдагшад найман сүүдхэ соо ами наһанайнтаа түлөө тэмсэн, судна руугаа ороһон уһые таһалгарягүй удхажа хаядаг байгаа. Шадалынишье барагдаха болоһон байгаа.

Советскэ морягууд онгосын оёорой нүхэ бүглөө. Тэрэниие жудхэн абаашаха гэхэдэ, урагшагүй байшоо. Тон удаан ябадал соомнайшье энэ үмхирэн муудаһан онгосонь эбдэржэ, хараһаар байтарнай шэнгэһэн байна. Тиин сомалиецуудые теплоходоороо Алулу портдо абаашажа буулгаабди. Абарагдагшад, тэрэшэлэн нютагай засагаархидай түлөөлэгшэд туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө советскэ морягуудта халуун баясхалан хүргөө.

(ТАСС).

Баруун Германидахи КПГ-эй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад тушаа сүүдэй шиидхэбэри

БЕРЛИН, июлиин 13. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Карлсруэдэхи баруунгерманска конституционно сүүд Германиин коммунистическэ партиин хэдэн хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадые—эб найрамдалай ба демократиин түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэдые хуули бусаар сүүдлэлгэеэ түгэсхэжэ, сүүдэй шиидхэбэриие соносхобо.

Фриц Рише, Иозеф Ледеен гэгшэд тус бүридөө 3,5 жэлээр түрмэдэ хаагдахаар ба гражданска эрхэеэ дүрбэн жэлээр хаһагдахаар шиидхэгдээ. Рихард Шерингер хоёр жэл түрмэдэ хаагдахаар ба гражданска эрхэеэ хоёр жэлээр хаһагдахаар шиидхэгдэбэ.

Энэ сүүдлэлгэ хадаа КПГ-эй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадай эрхилжэ байһан эб найрамдалай ба демократиин түлөө үнэн зүб тэмсэлые «гүрэндөө урбалга» гэжэ харуулхые һэдэһэн сүүдэй харата һэдэлгые элирүүлээ.

КПГ-эй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадта эсэргүү энэ харата ябуулгада немецкэ үргэн олониитын ехээр эсэргүүсэһэниинь мэдээжэ. Эб найрамдалай хэрэгэй аша туһада, уласхоорондын ба Германи доторой түгшүүрилтэ байдалые һуларуулхын тулада, немецкэ арадай национальна хэрэгэй аша туһада энэ сүүдлэлгэ зогсоохые эриһэн эб найрамдалда дуратай бүхы немецүүд сүүдлэгшэдтэй хамта энэ харата ябуулгые эрид буруушааһан байна.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ГЕРМАНСКА МИЛИТАРИЗМЫН ҺЭРГЭЭЛГЭДЭ ЭСЭРГҮҮСЭЛТЭ

Сэрэгэй алба бии болгохо тухай хуулиин проектые үнгэрэгшэ неделиин эсэстэ баруунгерманска бундестаг баталан абаһан байгаа. Хуулиин энэ проект бундесрадай баталамжада мүнөө дамжуулан үгтөө. Хуулиин тус проектын эсэслэн баталагдаад байгаа һаа, тухайлан тоолоожо үзэхэдэ, Германиин Федеративна Республикада 12 миллион хүн сэрэгэй уялгата алба хэхэ болоно. Хахад миллион тоото арми республика дотор байгуулагдаха байна. Энэ арми Европодо байгуулагдаһан Хойто-Атлантическа ээрхэг түримхэй бүлэглэлэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй гол хубинь болохо юм. Сэрэгэй алба бии болгохо тухай хуули германска милитаризмые һэргээлгэдэ туһалха байна. Тиимэһээ немецкэ арадта, тэрэшэлэн Европын арадуудта энэ хуулиин ехэ муу хойшолонтой байхань сохомтой.

Советскэ Союзай болон социализмын бусад оронуудай хүсэлэл оролдолгоор уласхоорондын шанга байдалай элитээр һуларжа, зэбсэгтэ хүсэнүүдээ Советскэ Союзай хоёрдохёо горьтойгоор хороожо, мүн өөрынгөө национальна арадай армиин тооё 120 мянган хүнһөө 90 мянган хүн хүрэтэр хороогоод, тэрэ армияа имагтал һайн дуратанһаа бүридүүлхэ гэһэн шиидхэбэри Германска Демократическа Республикын абаад байһан үедэ тус хуули баталан абтажа байна бшуу.

Немецкэ арадай диилэнхи олонхидой дура зоригто зүрюулэн, ФРГ-дэ сэрэгэй уялгата албан байгуулагдаха гэжэ байна. Иимэ хэмжээ абажа байһыень буруушааһан хэдэн зуун резолюцинүүд, телеграмманууд болон бэшэгүүд Баруун Германиин парламентда болон правительственна элдэб эмхи зургаануудта ороно. Парламентын баталан абаха гэжэ байһан хуулиие арад зондо эсэргүү зорюулагдаһан хуули гэжэ зарим буржуазна газетэнүүдшье нэрэлһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, «Яаба хээбэшье, бундестаг хадаа сэрэгэй алба бии болгоходоо хүн зонойнгоо олонхидой дура зоригто зүришэбэ» гэжэ «Вестфалише Рундшау» онсо тэмдэглэнэ. Боннско правительствын түсэбүүд «аюултай» гэжэ газетэ тоолоно. Баруун Германиие дахяад зэбсэглэлгэдэ ба тэрэниие сэрэгэй плацдарм болгохо ябадалые Баруун Германиин коммунистическэ болон социал-демократическа партинуудһаа, профсоюзууд болон залуушуулай организацинуудһаа гадна, мүн олониитын бусад олон нэгэдэлнүүд буруушаадаг байна. ФРГ-эй үргэн олон хүн зоной һанал бодол социал-демократическа партиин съездын Мюнхендэ болоходо элеэр харагдаа. ФРГ-дэ сэрэгэй алба бии болголго бусад гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдээ хороохо ябадалда бэрхэшээл тохёолдуулха, мүн Германиин хоёр хуби боложо хубаараад байһан ушарые гүнзэгырүүлгэдэ туһалха байна гэжэ съездын делегадууд онсолон тэмдэглээ. Баруунгерманска залуушуулай дурагүйтэлгэ тухай иимэ баримта дээрэһээ хаража болоно. Милитаризмые һэргээлгэдэ хабаадалсахые дурагүйлхэдэг сэрэгэй албанай наһатай залуушуул ФРГ-һээ ГДР-тэ бүри олоор ошодог боложо байна.

Боннско бундестагай энэ шиидхэбэриие ГДР-эй правительство ба Германиин национальна демократическа фронт эрид шууд буруушаана. Тэдэнэр «Боннын сэрэгэй диктатурын мэдэлдэ бү орогты» гэһэн уряатайгаар баруунгерманска залуушуулда хандаһан байха юм.

Баруун Германиие дахяад зэбсэглэхэ түсэбүүдые бэелүүлгэ ФРГ-эй хүршэнэрэй дунда мүн лэ сошордолго гаргана.

Арадай дура хүсэлые болон оронойнгоо национальна интересүүдые тоохые Бонндохи зонхилхы нюурнуудай оройдоошье хүсэдэггүй байһые зааха зуураа, Германиин Коммунистическэ парти хадаа вермахтые һэргээлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэхэ хэрэгтэ немецкэ арадые нэгэдүүлэн эмхидхэхые оролдоно. Хамтынгаа оролдолгоор милитаристнуудай зам хаахын тулада милитаризмда дурагүйтэгшэдэй хоорондо, хамагай түрүүндэ хүдэлмэришэн ангиин партинуудай хоорондо гарадаг бүхы арсалдаануудые зайсуулха шухала гэжэ коммунистическэ парти тоолоно.

АМЕРИКАНСКА БУЛАД ХАЙЛУУЛАГШАДАЙ ЭРЭЛХЭГ ТЭМСЭЛ

США-гэй булад хайлуулгын промышленностиин 650 мянган хүдэлмэришэн хоёрдохи долоон хоногтоо забастовко хэжэ байна. Орон дотор булад хайлуулга үнэндөө зогсоогдошоо гэхэдэ болоно. Юуб гэхэдэ, промышленностиин энэ томо һалбариин предприятинуудай оройдоол 10 процентнь мүнөө хүдэлмэрилнэ. Булад хайлуулагшадай бүгэдэниитын забастовко американска экономикын бусад һалбаринуудта, тусхайлбал, түмэр замай автомобильна болон уһан замай транспортда, нүүрһэнэй промышленностьда болон худалдаа наймаанда үдэр ерэхэ тудам улам ехэ һаад ушаруулна. Эдэ һалбаринуудай үйлэдбэри хороогдожо, 100 мянга тухай хүдэлмэришэн саг зуураа ажалһаа гаргагдаад байна.

Июлиин 1-дэ эхилһэн забастовкын урда тээ булад хайлуулагшадай профсоюзай болон металлургическа компанинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо хэлсээн болоһон байбашье, тэрээнһээ үрэ гараагүй һэн. Энэ хэлсээндэ 172 компаниин предприятинууд хамаатай байһан болобошье, «Юнайтед Стейтс стил», «Бэтлехэм стил» ба «Рипавлик стил» гэжэ эгээн томо монополинуудай хэдэхэн ээзэд тус хэлсээе урагшагүйтүүлхые оролдоһон байгаа. США-гэй бүхы металлургическа промышленностьдахи сэн тогтоолгые болон хүдэлмэришэдтэй баталагдадаг коллективнэ договорнуудай гуримые үнэндөө эдэ томо компанинууд тодорхойлдог юм.

Хэлсээнэй эхинһээ абаад, монополинуудай ээзэд эбсэшэгүй хараа бодол баримталаа. Салин хүлһэ нэмээхэ, хүдэлмэригүйтэлгын гараад байгаа һаа тэдхэмжэ үгэхэ, ажал хүдэлмэриин эрхэ байдал һайжаруулха, ээзэдэй гаргашаар социальна мүнхэлэлгэ бии болгохо тухай профсоюзай эрилтые дүүргэхэһээ тэдэнэр шууд арсаһан байгаа. Ээзэд баяшуул хоорондоо хэлсэһэнэйнгээ һүүлээр коллективнэ договорые табан жэлэй болзортойгоор (урда тээнь хоёр жэлэй болзортой байһан юм) баталха, энэ болзор соо забастовко хэхэһээ арсаһан уялга профсоюзай үгэхыень тэдэнэр сэхэ эриһэн байгаа.

Ээзэд баяшуулай иимэ эрилтэнүүдые дүүргэхэһээ профсоюзай түлөөлэгшэд арсаха зуураа, хүдэлмэришэдэй салин хүлһэ горьтойгоор нэмээхэ арга боломжо монополинуудта бии гэжэ зааһан байха юм. Тиихэдэ США-гэй металлургическа промышленностиин хүдэлмэришэдэй 40 процентнь жиир амидаран һуухада шухала болохо салин хүлһэ абанагүй. Зүгөөр булад хайлуулга эрхилдэг 12 томо компаниин ашаг олзо үнгэрэгшэ жэлдэ 944 миллион доллар болоһон байгаа. Энэнь 1954 онойхитой сасуулбал, 561 миллион доллароор ехэ байна. Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, тэдэнэй ашаг олзо 40 процентээр нэмээ.

Капиталистнуудай эбсэшэгүй хараа бодол баримталалга США-гэй экономикодохи бэрхэшээлые бүри ехэдхэнэ. Энэ жэлэй түрүүшын хахадта складуудта буладай запас тон ехээр суглараһан байна. Автомобильна ба хүдөө ажахын машина бүтээлгын промышленностьнууд гэхэ мэтын һалбаринуудта үйлэдбэриин ехээр унаһан дээрэһээ булад улам багаар хэрэглэгдэдэг болоһон байха юм. Иимэ эрхэ байдалай тохёолдоод байхада ээзэд баяшуул хадаа хүдэлмэришэдтэ харша коллективнэ договор табан жэлэй болзороор баталжа шадаад, тиигэжэ забастовкын түлөө гэм зэмые хүдэлмэришэдтэ тохоһонойнгоо һүүлээр буладай үнэ сэн горьтойгоор нэмээжэ шадаад байгаа һаамнай бага зэргын забастовконууд тиимэ ехэ гай түбэг ушаруулхагүй гэжэ тоолодог байна. Теэд энэнь урда тээншье хэгдэдэг байһан юм. Мүнөө тонно буладай сэнгые 8—10 процентээр дээшэлүүлжэ болохо байһан тухай мэдээсэлнүүд американска хэблэлдэ гарана.

Тиин булад хайлуулагшад забастовко эхилээ.

Булад хайлуулгын промышленностьда боложо байһан тэмсэлэй хойноһоо хүдэлмэришэд ба ээзэд баяшуул ехээр ажаглан хаража байдаг. Забастовко хэгшэдые бусад хүдэлмэришэд үргэнөөр дэмжэнэ. Забастовко хэгшэдтэ талархажа ба тэдэндэ туһаламжа үзүүлхээр бэлэн байһанаа автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюз (1.200 мянган гэшүүнтэй), модошо дархашуулай профсоюз (835 мянган гэшүүнтэй) болон бусад организацинууд мэдүүлһэн байна.

И. ЛИПЕЦКИЙ.

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр ... эй 25 жэлэй ойн» нэрэмжэт... дээрэ манай республикын ф... нар Красноярска хизаарай ф... нартай уулзаба. Футболоор ... Сибириин зонодо түрүү һуур... түлөө мүрысөөн энэ уулзалга...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: айлшадай ... дэргэдэ тулалдаан боложо ба...

А. Мантаева...

Шатараар БМАСС... XXII чемпио...

Шатараар БМАССР-э... һуури ээзлхын түлөө мү... 13-дахи ба 14-дэхи уулза... 14 парти ба хойшолуулаг... дэн парти наадагдаа.

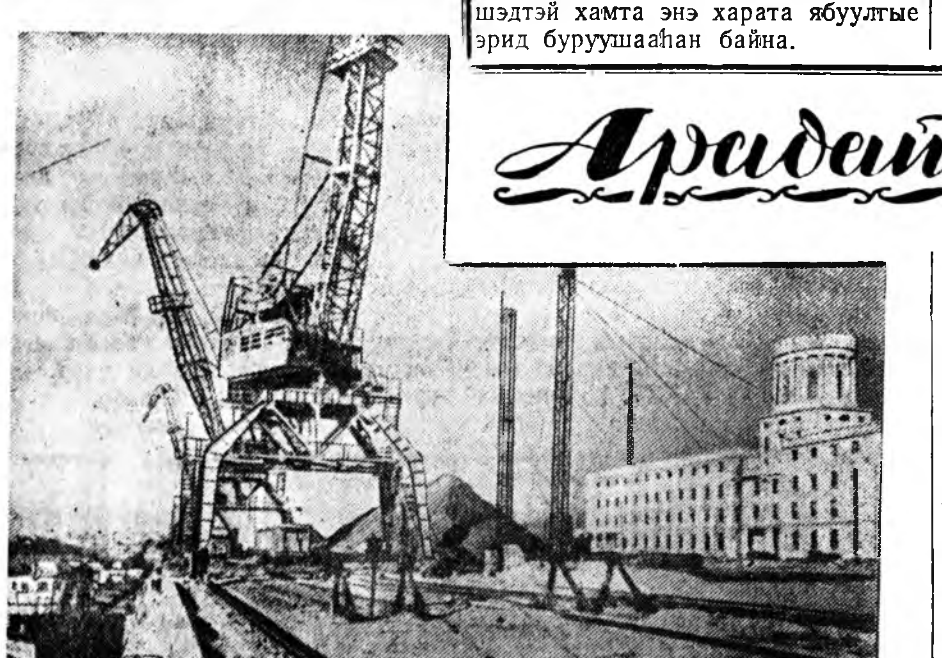
Сампилов Пуртов хоёр... ехэ һонирхолтойгоор үнгэр... тулалдаһанай һүүлээр ... шүүбэ. Мүн Сампилов ... шүүгээ. Шадрин Сумкинт... ха зуураа, дан эртээр ша... тололго хээд, тэрээнээ ... лүүлжэ шадабагүй. Тиигэ... рин Сумкинда шүүгдэһэнэ... Самарин Галдановые, То... раевые, Власов Мельнико... расв Макальские шүүһэн...

Хойшолуулагдаһан хэдэ... 14-дэхи уулзалгада наада... лов Житомирские шүүгэ... нов Мадаев Павлов хоё... даха зуураа, партинуудаа... гээр дүүргээ. Тоглоев—Ма... Мункуев—Самарин, Павл... тов гэгшэд тэнсээ. Сумкин... нов, Мункоев—Шадрин ... партинууд хойшолуулагда...

14-дэхи уулзалгын һүүл... пилов абажа боломоор 12... очкотой, Сумкин 13-һаа—... ников 13-һаа—8, Мадаев ... хоёр 13-һаа тус тустаа 7,5... болоод ябана.

А. М...

Арадай демократиин оронуудта

Венгерскэ Арадай Республика. Сталинварош гэжэ гол мүрэнэй портдо.
Мадьяр-фотын фото.

Болгарида түмэрэй рудатай шэнэ газар олдобо

СОФИ, июлиин 14. (ТАСС). София шадар, Кремиковцы гэжэ тосхондо ойрхон түмэрэй руда элбэгтэй шэнэ газар һаяхан олдобо. Абтаһан мэдээнэй ёһоор, зарим газарта 230 метр хүрэтэр зузаантай түмэрэй руда эндэ элирүүлэгдээ. Геологууд түмэрэй рудагай запас 170 гаран миллион тонно гэжэ тодорхойлоо. Гадна, тэндэ туулган, барит, марганец болон зэдэй ехэ запасууд бии байна. Рудануудай нилээд дээрэ байһан туладань тэдэниие нээмэл аргаар абажа болохо байна.

Болгариин металлургическа шэнэ центр эндэ байгуулагдаха гэжэ мэдээсэгдэнэ. Энэ шадар 1963 он хүрэтэр шанаржуулгын фабрика, металлургическа комбинат баригдаха байна.

Румынида юрэнхы эрдэмдэ һураха системэ һайжаруулха тухай тогтоол

БУХАРЕСТ, июлиин 13. (ТАСС). Орон дотор юрэнхы эрдэмдэ һураха системые һайжаруулха тухай Румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК- гэй ба Румынска Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй гаргаһан тогтоол мүнөөдэр хэблэлдэ толилогдоо.

Эхин ба дунда һургуулинуудые хүгжөөлгэдэ туйлагдаһан амжалтанууд тухай тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ. Эхин классуудай олон болохотой хамта, мүн 5—7 классуудта һурагшадай тоо олон болоо. 8—10 классуудай һурагшадай тоо мүнөө 1938—39 оной һуралсалай жэлэйхидэ орходоо Румынида 3 дахин олон болоо.

Саашадаа тогтоол соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Юрэнхы эрдэмдэ һураха талаар оронойнгоо үмэнэ РРП-гэй хоёрдохи съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын тулада, мүн багшанар болон һурагшадай түрэлхидэй дурадхалнуудые хараадаа абан, юрэнхы эрдэмдэ һураха һургуулинуудай һуралсалай болзорые 10-һаа 11 жэл хүрэтэр ута болгохо гэжэ РРП-гэй ЦК ба РНР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоогоо.

Румынска гурбадахи табанжэлдэ бүгэдэниитын долоон жэлэй уялгата һуралсалда орохо гэжэ тогтоолоор хараалагдана.

Албаниин Арадай Республика. Хартаабхын поли дээрэ трактор худалмэрилжэ байна.
Албанска телеграфна агентствын фото.

Хитадай Арадай Республика. Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэ... советскэ научно-техническэ выставкэ Пекиндэ нээгдэнхэй. Мүнөө выс... рахаяа 400 мянган хүн коллективнэ захилнуудые хөэд байна.

Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ дүй дүршэлтэ хүнүүд энэ ...кын дэргэдэ һуралсадаг юм. Мүнөө 150 гаран хүн һуража байна. һаяд... гаад хүн—вузнуудай научна хүдэлмэрилэгшэд, ахалагша курснуудай ст... элдэб мэргэжэлтэд һуралсаха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкэдэ ерэгшэд хабдарые радиоактивна изото... аргалха түхеэрэлгые хаража байна.

Синьхуа агентствын...

Хитадтахи шэнэ түмэр зам

ПЕКИН, июлиин 13. (ТАСС). Хитадта Баоцзи — Чэнду гэһэн түмэр замай барилга дүүргэгдэхээ байна. Энэ зам ороной Баруун-Хойто ба Зүүн-Хойто районуудые холбохо байна.

Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, зам барилгашад һүүлшын хүүргые барижа үсэгэлдэр... Энэ замай трасса дээрэ м... хуу хүүргэ баригдаа.

Энэ түмэрзамай маги... һүүлшын участогта рель... табилга ойрын үдэрнүүдтэ дэхэнь.

Редактор Д. Л. ЛОБСА...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 52-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — ... культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00815. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №